

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ПОГОДЖЕНО:

Директор Навчально-наукового
інституту фінансів, економіки та
менеджменту, д.е.н., професор

В.В. Гришко

 29.01. 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи,

д.т.н., доцент

Б.О. Коробко

 29.01. 2019 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

зі спеціальності 051 «Економіка»,
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»,
освітній рівень «магістр»

Програма затверджена на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту фінансів,
економіки та менеджменту «29» січня 2019 р. № 7

ПОЛТАВА 2019

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма складена відповідно до галузевого стандарту вищої освіти України «Засоби діагностики якості вищої освіти бакалавра галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» кваліфікації «бакалавр з економічної кібернетики».

Фахове вступне випробування проводиться на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених ГСВО МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра галузі знань «Економіка та підприємництво»», з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики.

Метою фахового вступного випробування є перевірка та оцінювання теоретичної і практичної підготовки бакалавра, встановлення рівня його знань з основних фахових дисциплін, їх відповідності вимогам стандарту якості освіти, положенням про ступеневу освіту, навчальним планам і програмам підготовки фахівців.

Фахове вступне випробування зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», проводиться Фаховою екзаменаційною комісією, яка затверджується наказом ректора Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, на підставі програми, затвердженої на засіданні приймальної комісії.

Склад комісії визначається з урахуванням специфіки спеціальності. В роботі екзаменаційної комісії беруть участь спеціалісти і провідні викладачі з дисциплін, що включені до складу іспиту. Фахове вступне випробування проводиться шляхом виконання та подальшого оцінювання комплексного кваліфікаційного завдання.

2. ЕТАПИ ТА ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ.

Вступне випробування складається з тестової перевірки знань абітурієнтів. Тестова перевірка знань охоплює наступні дисципліни:

- системи підтримки прийняття рішень;
- системи оброблення економічної інформації;
- прогнозування соціально-економічних процесів економіка підприємства;
- економіка праці та соціально-трудова відносини.

Проведення фахового вступного випробування повинне ґрунтуватись на наступних принципах:

- уніфікація методики та умов проведення фахового випробування;
- забезпечення інформаційної та психологічної підготовки вступників до фахового випробування;
- зв'язок внутрішньовузівського контролю з галузевою системою атестації та ліцензування фахівців;
- дотримання вимог секретності при використанні чи зберіганні матеріалів діагностики.

3. ВИМОГИ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Тестові завдання повинні бути закритої форми, мати чотири варіанти відповідей, серед яких вірна одна.

Кількість тестових завдань з відповідної дисципліни визначається залежно від кількості відведених годин на її вивчення. Загальна кількість тестових завдань складає

4. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Протягом однієї астрономічної години здійснюється тестування з використанням стандартних білетів.

Кожний студент вносить в бланк для відповідей свої реквізити і протягом 60 хвилин відповідає на тестові завдання.

5. СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ

Фахові вступні випробування оцінюються за стобальною шкалою (від 100 до 200). Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо результати фахового вступного випробування складають не менше ніж 150 балів. Перевірка тестових завдань здійснюється за ключем.

Загальна оцінка знань вступників визначається сукупністю правильних відповідей. Вагомість одного тестового завдання 2,5 бала. Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник – 200.

Таблиця критеріїв оцінювання знань:

Кількість правильних відповідей	Бали	Кількість правильних відповідей	Бали
1	102,5	21	152,5
2	105	22	155
3	107,5	23	157,2
4	110	24	160
5	112,5	25	162,5
6	115	26	165
7	117,5	27	167,5
8	120	28	170
9	122,5	29	172,5
10	125	30	175
11	127,5	31	177,5
12	130	32	180
13	132,5	33	182,5
14	135	34	185
15	137,5	35	187,5
16	140	36	190
17	142,5	37	192,5
18	145	38	195
19	147,5	39	197,5
20	150	40	200

6. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ: розвиток методів і систем підтримки прийняття рішень; ретроспективний аналіз еволюції інформаційних технологій та інформаційних систем; організаційно-технологічні основи прийняття рішень; класифікація СППР; розвиток СППР; базові компоненти СППР; стратегія оцінювання і вибору методів підтримки прийняття рішень; створення, впровадження та оцінювання СППР; засоби штучного інтелекту в СППР; системи підтримки прийняття рішень на основі сховищ даних та OLAP-технологій; виконавчі інформаційні системи.

2. СИСТЕМИ ОБРОБЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ: загальна характеристика автоматизованого оброблення інформації з управління виробництвом; організація інформаційної бази і технічного забезпечення автоматизованого управління на підприємствах; організація автоматизованого розв'язування основних комплексів задач функціонального управління на підприємствах; автоматизоване оброблення інформації з управління трудовими ресурсами; автоматизоване оброблення бухгалтерської інформації; автоматизоване оброблення маркетингової інформації; інформаційно-обчислювальна система в органах державної статистики; автоматизоване оброблення інформації в податковій сфері; автоматизоване оброблення інформації в страхуванні; автоматизована система фінансових розрахунків, загальна характеристика автоматизованого оброблення банківської інформації; особливості автоматизованого оброблення внутрішньобанківської інформації; система міжбанківських електронних платежів України; автоматизоване оброблення інформації на фондовому ринку.

3. ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ: поняття прогнозування, його зміст, предмет та об'єкт. Види прогнозів та їх характеристика. Основні методи прогнозування. Основні принципи прогнозування. Основні завдання прогнозу в економіці. Поняття рядів динаміки, їх види. Основні показники рядів динаміки. Визначення прогнозу на основі ряду динаміки. Методи згладжування рядів динаміки. Визначення середнього темпу зростання ряду динаміки. Модель сезонних явищ. Тренд-сезонні економічні процеси та їх аналіз. Однофакторні прогнозні моделі. Метод екстраполяції на основі кривих зростання економічної динаміки. Метод аналітичного вирівнювання рядів динаміки. Прогнозування сезонних явищ. Трендові моделі на основі кривих зростання. Властивості поліноміальних кривих зростання. Прогнозування методом найменших квадратів. Прогнозування методом найменших квадратів на прикладі поліному першого степеня. Прогнозування методом найменших квадратів на прикладі поліному другого степеня. Поняття екстраполяції при прогнозуванні економічних процесів. Основні етапи екстраполяційного прогнозування. Експоненціальний метод згладжування рядів динаміки. Прогнозування на основі експоненціального методу. Адаптивні моделі. Схеми адаптивного прогнозування. Види адаптивних моделей. Загальна схема побудови адаптивної моделі. Метод динамічної регресії. Модель Брауна. Етапи її побудови. Багатофакторні моделі та найбільш характерні багатопараметричні залежності при багатофакторному моделюванні. Кореляція у багатофакторному моделюванні. Етапи побудови багатофакторної моделі. Приклад побудови двофакторної лінійної моделі. Метод групового обліку аргументів для двофакторних моделей. Історія розвитку експертних методів та експертних систем. Поняття методу експертних оцінок, умови для його використання. Прогнозування на основі експертних оцінок. Основні етапи проведення експертизи в економічних

процесах. Методи оцінки якості експертів. Поняття рангових експертних оцінок, їх основні завдання. Коефіцієнт рангової кореляції Спірмена, його визначення. Коефіцієнта конгруенції (коефіцієнт конкордації) в експертному оцінюванні, його визначення. Визначення модальних рангів в методі експертних оцінок. Визначення частоти переваг та агрегації об'єктів у методі експертних оцінок. Виявлення лідера серед експертів. Оцінка якості прогнозів. Основні методи перевірки адекватності моделей. Перевірка випадкових коливань рівнів (метод серій, метод піків). Перевірка рівності математичного сподівання випадкової компоненти нулю. Перевірка незалежності від попередніх рівнів.

4. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА: *Підприємство як суб'єкт підприємницької діяльності.* Поняття “підприємство”, цілі та завдання його створення. Ознаки підприємства та принципи його діяльності. Засновники підприємства, установчі документи та статутний фонд. Порядок створення і реєстрації підприємства. Ліцензування окремих видів діяльності підприємства. Причини та порядок ліквідації підприємства. Класифікація підприємств та види підприємств.

Основні фонди підприємства. Ресурси засобів труда. Поняття та склад виробничих фондів, їх призначення і економічні особливості функціонування. Склад і структура основних фондів підприємства. Оцінка основних фондів. Поняття зносу та амортизації основних фондів. Методи нарахування амортизаційних відрахувань. Показники, які характеризують наявність основних виробничих фондів на підприємстві. Показники стану та руху основних фондів. Показники використання основних виробничих фондів підприємства. Шляхи підвищення ефективності використання основних виробничих фондів підприємства.

Оборотні засоби підприємства. Ресурси предметів труда. Економічна суть, склад і структура оборотних засобів; оборотні виробничі фонди та фонди обігу, їх роль у виробничому циклі. Характеристика наявності та використання оборотних засобів. Джерела формування оборотних засобів підприємства. Резерви покращення використання оборотних засобів в умовах ринкової економіки.

Натурально-речові та вартісні результати діяльності підприємств. Поняття “продукція”, “роботи”, “послуги”. Види продукції, що використовуються для обліку результатів виробництва. Товарна, валова, реалізована продукція. Види продукції за ступенем готовності. Незавершене виробництво, залишки нереалізованої продукції.

Витрати підприємства. Собівартість продукції (робіт, послуг). Види діяльності підприємства. Поняття витрат підприємства. Класифікація витрат підприємства за способом розрахунку на одиницю продукції, за зв'язком з обсягом виробництва. Класифікація витрат підприємства за місцем виникнення, за видами продукції, робіт, послуг, за календарними періодами. Класифікація витрат підприємства за видами (сферами) діяльності та за економічною однорідністю. Поняття собівартості продукції (робіт), склад витрат, що входять до собівартості продукції (робіт). Джерела та фактори зниження витрат підприємства.

Доходи та прибуток підприємства. Поняття доходів. Види доходів та їх зміст. Прибуток як економічна категорія, роль прибутку в умовах ринкової економіки. Види прибутку, формування прибутку. Фактори зростання прибутку підприємства.

Ефективність діяльності підприємства. Поняття та види ефективності виробництва (діяльності підприємства). Система показників економічної ефективності діяльності підприємства.

5. ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ:

Соціально-економічна сутність, зміст, характер і види праці. Населення як демографічна та економічна категорія та його характеристика. Трудовий потенціал у системі економічних ресурсів: зміст, склад. Сутність соціально-трудоуих відносин та загальна характеристика їх системи: сторони, суб'єкти, предмет, принципи і типи. Поняття та основні складові ринку праці. Соціально-економічна сутність, форми і види зайнятості, сутність та види безробіття. Персонал підприємства: структура, види чисельності, показники руху робочої сили. Організація та нормування праці на підприємстві: сутність, об'єкти, складові елементи. Види норм і нормативів з праці. Поняття і методи вимірювання продуктивності праці. Сутність та функції заробітної плати. Структура заробітної плати. Тарифна система. Регулювання оплати праці. Форми і системи заробітної плати. Мотивація і стимулювання персоналу підприємства.

В. о. зав. кафедри економічної теорії
та економічної кібернетики,
д.е.н., професор

В.П. Дубіщев